

**UCHWAŁA NR LI/453/2022
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE**

z dnia 17 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stryków na lata 2022-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 1, ust. 2, ust. 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469, z 2022 r. poz. 24 i 218), art. 5 ust. 1 i art. 10 ust. 1-2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stryków na lata 2022-2023, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględniający cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strykowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Strykowie

Paweł Kasica

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE STRYKÓW NA LATA 2022-2023

I. Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Z kolei ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Zadania te obejmują m.in.:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej "Programem".

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Stryków, gdyż na szkody związane z nadużywaniem alkoholu lub używaniem innych środków psychoaktywnych narażone są zarówno osoby zażywające te środki jak i osoby, których ten problem bezpośrednio nie dotyczy.

Program kierowany jest w głównej mierze do dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ich rodziców, kadry pedagogicznej szkół w tym pedagogów oraz psychologów szkolnych, osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu oraz ofiar przemocy.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów, zapobieganie powstawaniu nowych problemów, a także zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki tych problemów w całej populacji.

Cele szczegółowe Programu obejmują m.in.:

- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości dorosłych mieszkańców gminy na temat zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania i nadużywania alkoholu oraz używania środków psychoaktywnych,
- podnoszenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży dotyczącej negatywnych skutków wynikających ze spożywania i nadużywania napojów alkoholowych oraz używania środków psychoaktywnych,
- podejmowanie działań zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej oraz narkotykowej wśród dzieci i młodzieży,
- profilaktyka oraz minimalizowanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków,
- dążenie do zmiany w zachowaniach i postawach mieszkańców gminy wobec problemów związanych z alkoholem oraz narkotykami,
- promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień wśród mieszkańców gminy,
- monitorowanie problemów dotyczących uzależnień,
- szerzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji, które są włączone w systemową pomoc rodzinie.

Zadania zawarte w Programie mają charakter długofalowy i są kontynuacją działań prowadzonych w latach ubiegłych. Ramy czasowe poszczególnych zadań obejmują lata 2022-2023.

Przy konstruowaniu Programu na lata 2022-2023 uwzględniono:

- cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia,
- dane oraz wnioski z raportu z badań skali problemów związanych z sięganiem po substancje uzależniające, doświadczeniem przemocy, oraz korzystaniem z interaktywnych mediów wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców z terenu miasta i gminy Stryków przeprowadzonych w okresie od 1września do 15 października 2020 r.,
- wskazówki zawarte w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku” opracowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- wskazówki dla samorządów gminnych dotyczące realizacji zadań z zakresu uzależnień behawioralnych, stanowiących element gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii opracowane przez zespół Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i skonsultowane z ekspertami z zakresu profilaktyki i badań.

Za koordynację i realizację zadań Programu odpowiedzialny jest Urząd Miejski w Strykowie - Wydział Spraw Obywatelskich i Społecznych.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym w szczególności:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strykowie, zwaną dalej "GKRPA",
- placówkami oświatowymi,
- Komisariatem Policji,
- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,

- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- świetlicą środowiskową,
- poradnią leczenia uzależnień,
- placówkami służby zdrowia.

Na realizację zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stryków na lata 2022-2023 przeznacza się dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ tej ustawy.

II. Skala problemów związanych z sięganiem po środki psychoaktywne wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców z terenu miasta i gminy Stryków oraz dane epidemiologiczne dotyczące rozpowszechnienia i uwarunkowań tzw. uzależnień behawioralnych.

Biorąc pod uwagę dane dostarczane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dotyczące populacji osób w Polsce, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych, na obszarze Gminy Stryków szacunkowe dane liczbowe dotyczące populacji przedstawiają się następująco:

		Gmina Stryków 12.672 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2021 r.)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 253 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice i rodzeństwo)	ok. 4% populacji	ok. 507 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 4% populacji	ok. 507 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	ok. 634-887 osób

W okresie od 1 września do 15 października 2020 r. na terenie Gminy Stryków zostały przeprowadzone badania związane z sięganiem po substancje uzależniające, korzystaniem z interaktywnych mediów przez dzieci, młodzież oraz dorosłych. Badanie przeprowadzili specjaliści z firmy „PROGRES” z Kuluszek. Badaniom poddano wszystkich uczniów klas VI, VII, VIII ze szkół podstawowych oraz osoby dorosłe w wieku 18-36 lat oraz 36 lat i więcej.

Po analizie zebranych danych stwierdzono, że wśród substancji uzależniających, najbardziej popularne są napoje alkoholowe, zarówno w gronie młodych, jak i dorosłej części społeczeństwa. Prawie 80% dorosłych badanych nie nadużywa alkoholu - pije alkohol bezpiecznie, 15,5% pije w sposób ryzykowny, a 4,5% w sposób szkodliwy. Na terenie Gminy problem nadużywania alkoholu występuje dość wyraźnie a jego dynamika nie jest jednokierunkowa. Częściej i więcej porcji alkoholu piją mężczyźni niż kobiety i to mężczyźni w większym stopniu odczuwają negatywne skutki jego nadużywania. Wraz z wiekiem wzrasta jednak liczba młodych osób sięgających po alkohol wysokoprocentowy oraz wzrasta ilość wypijanego przez nich alkoholu.

Badani mieszkańcy dostrzegają problemy związane z nadużywaniem alkoholu (np. przemoc domową) lub z uzależnieniem od niego w szczególności wśród członków swoich rodzin, sąsiadów oraz znajomych z pracy. Większość z nich posiada wiedzę, gdzie należy w takich przypadkach szukać pomocy. Pociuszający jest fakt że do GKRPA w Strykowie wpływa coraz mniej wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Jeżeli chodzi o badanie wśród uczniów to pierwsze kontakty z alkoholem pojawiły się u nich w wieku 12-13 lat, choć z inicjacją alkoholową mamy również do czynienia w późniejszym okresie życia. Duży odsetek młodzieży spotyka się po raz pierwszy z alkoholem w domu rodzinnym. Picie alkoholu przestało być domeną płci męskiej. Odsetek upijających się dziewcząt jest przybliżony do odsetka upijających się chłopców. Zarówno w grupie badanych chłopców, jak i dziewcząt z VII klasy szkoły podstawowej znajdują się osoby wprowadzające się w stan nietrzeźwości. Im starsi uczniowie tym częściej doświadczają stanu upojenia alkoholowego. Młodzież pijąc napoje alkoholowe najchętniej sięga po piwo, w następnej kolejności po wódkę i wino. Najczęstszą przyczyną sięgania po alkohol jest ciekawość, dobra zabawa, ale też ucieczka od własnych problemów. Młodzi ludzie spożywają napoje alkoholowe u siebie w domu, na rodzinnych imprezach, na

impresach u znajomych, na wakacjach, w dyskotekach czy też w pubie. Reasumując, otrzymane dane z badań mogą napawać umiarkowanym optymizmem w stosunku do badań z 2016 roku, gdyż nieznacznie podniósł się wiek inicjacji alkoholowej, relatywnie, wśród najstarszej młodzieży jest duża grupa abstynentów.

Pocieszającym faktem jest to, że młodzi posiadają pozytywne przekonania o szkodliwości picia alkoholu oraz wiedzę, gdzie można zgłosić się ze swoimi problemami. W każdej grupie wiekowej badani wskazywali, że w ich szkołach często odbywały się zajęcia profilaktyczne na temat szkodliwości substancji uzależniających. Zajęcia profilaktyczne większość badanych uczniów ocenia pozytywnie.

Z przeprowadzonych badań wynika, że młodzież i dorośli mieszkańcy Gminy palą papierosy tradycyjne, elektroniczne, zażywają leki nasenne i uspakajające a także spożywają napoje energetyczne. Dzieci, młodzież jak i dorośli mieszkańcy Gminy coraz więcej spędzają czasu w sieci, śledząc portale społecznościowe, dokonując zakupów czy też grają na komputerze. Uzależnienie od internetu dotyczy relatywnie dużej grupy populacji badanej i to nie tylko w gronie najmłodszych, ale również wśród osób dorosłych.

Otrzymane dane stanowią bardzo ważny punkt odniesienia dla planowanych działań profilaktycznych. Zajęcia profilaktyczne należy rozpocząć bardzo wcześnie, w zasadzie już w przedszkolu i w pierwszych latach nauki w szkole podstawowej. Działaniami profilaktycznymi powinni być objęci nie tylko uczniowie ale także ich rodzice oraz pedagodzy z nimi pracujący. Należy także rozwijać świadomość dorosłych mieszkańców gminy na temat konsekwencji wynikających ze spożywania i nadużywania alkoholu. Aczkolwiek należy pamiętać o tym, że pomocy i dostarczenia wiedzy na temat uzależnień wymagają nie tylko dzieci, młodzież, ale także rodzice a nawet dziadkowie.

Natomiast w odniesieniu do narkotyków, używanie ich jest nielegalne i ukrywane, dlatego też trudno jest ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz powiązanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Do nowych zjawisk można zaliczyć odurzanie się przez nieletnich różnymi lekami, nasionami bielunia czy też łączenie leków z alkoholem.

Po analizie przeprowadzonych badań wśród dorosłych mieszkańców stwierdzono, że na terenie gminy problem uzależnienia od narkotyków nie został ujawniony. Żadna z przebadanych osób dorosłych nie zażywała dopalaczy. Natomiast odnotowano uzależnienie od tytoniu, e-papierosów, napojów energetycznych oraz leków nasennych i uspakajających i to w większości u kobiet (8,5% badanych kobiet). Na terenie naszej gminy wiek inicjacji nikotynowej przypada na 12 rok życia a narkotykowej u części uczniów to niespełna 12 lat. Wśród badanej młodzieży sięgającej po inne używki niż alkohol i papierosy wymienia się środki uspakajające, nasenne oraz inne leki nabyte bez zaleceń lekarza. Odnotowano również przypadki zażywania dopalaczy i innych substancji uzależniających wśród szóstoklasistów i ósmoklasistów. Częściej dopalacze zażywają dziewczęta niż chłopcy. Młodzi ludzie twierdzą, że sięgają po substancje psychoaktywne z ciekawości, chcą być „super” w oczach innych, bądź poczuć się sławnymi, „zabić nudę” ale także chcą w ten sposób uciec od własnych problemów. Duży wpływ na zażywanie dopalaczy mają rówieśnicy. Niepokoić może fakt, że czasem młodzi ludzie nie wiedzą co zażywają.

Pocieszającym faktem jest to, że większość badanych uczniów wie, co to są substancje psychoaktywne, dopalacze i jest przekonana o szkodliwości ich zażywania. Wiedzą do kogo można zwrócić się o pomoc. Większość badanej młodzieży pozytywnie ocenia działania profilaktyczne prowadzone w szkołach.

Porównując wyniki badania przeprowadzonego w roku 2016 z aktualnymi wynikami widać, że podejmowane działania interwencyjne i programy profilaktyczne przynoszą pozytywne efekty. Zauważalna jest tendencja malejąca uczniów palących oraz relatywnie mniejsze odsetki upijającej się młodzieży. Stosunkowo niewielka grupa młodych ma kontakt z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi, w tym dopalaczami oraz „tradycyjnymi” narkotykami. Kontynuowanie realizowanych działań profilaktycznych wydaje się efektywnym sposobem na dalsze ograniczanie skali problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież, a w perspektywie przez dorosłych mieszkańców Gminy.

Powołując się na wytyczne dla gmin przesłane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom wybrane dane dotyczące tzw. uzależnień behawioralnych, czyli takich form zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry, itp.), a ich specyfikacją jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami, przedstawiają się następująco:

a) hazard - w 2019 roku osoby grające w czasie ostatnich 12 miesięcy na pieniądze stanowili 37,1% populacji osób w wieku powyżej 15 roku życia. W porównaniu do wyniku uzyskanego w poprzednim badaniu, przeprowadzonym w 2015 roku, odsetek ten wzrósł o 2,9 punktu procentowego. Polacy najczęściej grają w gry

Totalizatora Sportowego (27,4%). Na kolejnym miejscu, ze znacznie słabszym wynikiem, plasują się zdraпки (16,3%), a dalej loterie lub konkursy SMS-owe (6,3%) oraz automaty do gier z tzw. niskimi wygranymi (3,8%). Częściej grają na pieniądze: mężczyźni niż kobiety; ludzie młodzi w wieku 18–34 lata; mieszkańcy miast niż mieszkańcy wsi; ludzie dobrze wykształceni niż słabo wykształceni; zarabiający lepiej niż zarabiający gorzej. W gry hazardowe, czyli takie w których można wygrać lub przegrać pieniądze, chociaż raz, kiedykolwiek w życiu grało 18,2% badanych piętnasto-szesnastolatków oraz 21,4% siedemnasto-osiemnastolatków.

b) internet - trzy czwarte Polaków w wieku powyżej 15 roku życia deklaruje korzystanie z internetu. Przeważająca większość korzystających z sieci (98,0%) to przeciętni użytkownicy, niemający w codziennym życiu problemów w związku z korzystaniem z Internetu. Problem z uzależnieniem od Internetu dotyczy obecnie 0,03% badanej populacji. Zagrożeni uzależnieniem lub już uzależnieni rekrutują się głównie spośród osób poniżej 25 roku życia, przy czym najbardziej zagrożeni są niepełnoletni. Obserwowany jest stały wzrost liczby godzin przeznaczanych przez młodzież na korzystanie z internetu. Obecnie nastolatki spędzają w sieci średnio 4 godziny i 50 minut dziennie. W dni wolne od zajęć szkolnych czas ten wydłuża się średnio do 6 godzin i 10 minut. Co szósty nastolatek w dni wolne (16,9%) intensywnie korzysta z Internetu w godzinach nocnych (po godzinie 22:00). Badania wskazują, że młodszy uczniowie rozpoczynają samodzielne korzystanie z Internetu (bez nadzoru rodziców) wcześniej niż ich starsi koledzy. Średnia inicjacji internetowej w szkole podstawowej wynosi 6 lat i 8 miesięcy. Dzieci coraz wcześniej otrzymują własne urządzenia z dostępem do Internetu. Niektóre dzieci rozpoczynają samodzielne użytkowanie Internetu mając zaledwie 4 lata (4,6%). Co trzeci nastolatek (33,6%) ma objawy problemowego użytkowania Internetu (PUI), a trzech na stu – osiąga bardzo wysokie wskaźniki problemów (3,2%). Prawie co trzeci nastolatek (29,8%) odczuwa potrzebę korzystania stale ze smartfona, a 50,2% podaje, że korzysta z telefonu dłużej niż zamierzała. Co trzeci nastolatek (31,0%) przyznaje, że nie jest w stanie funkcjonować bez smartfona, a co czwarty (24,8%) odczuwa zniecierpliwienie oraz zdenerwowanie, gdy nie może z niego korzystać. Kategorią nastolatków, która relatywnie najmocniej jest obciążona problematycznym użytkowaniem internetu, są dziewczęta uczęszczające do szkoły ponadpodstawowej.

c) zakupy - symptomy kompulsywnego kupowania w 2019 roku wykazywało 3,7% populacji Polaków w wieku powyżej 15 roku życia, co w liczbach bezwzględnych można oszacować na ponad milion osób. Na kompulsywne zakupy bardziej narażone są kobiety niż mężczyźni. W grupie zagrożonych mężczyzn najwięcej jest chłopców w wieku od 15 do 17 lat, zaś w grupie kobiet – osób od 25 do 34 lat.

d) praca - w 2019 roku prawie jedna dziesiąta Polaków powyżej 15 roku życia (9,1%) miała problem z uzależnieniem od pracy. Zarówno uzależnienie, jak i zagrożenie uzależnieniem dotyka przede wszystkim młodych dorosłych, poniżej 35 roku życia, w szczególności osoby w wieku 25-34 lata. Istotnym czynnikiem ryzyka są różne aspekty aktywności zawodowej.

e) media społecznościowe - kolejna badana kwestia dotyczy symptomów nadmiernego korzystania z mediów społecznościowych, takich jak Twitter, Facebook czy Skype. W młodszej grupie 44,0% badanych twierdzi, że spędza za dużo czasu w tych mediach, około 40,9% jest zdania, że ich rodzice uważają, że poświęca na tą aktywność za dużo czasu. Co szósty (17,4%) ma zły humor, jeśli nie ma dostępu do tych mediów. W starszej grupie rozkład odpowiedzi jest podobny - analogiczne odsetki wynoszą 46,4%, 35,9% oraz 13,4%.

III. Zadania własne gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wymienione w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i ich realizacja poprzez:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem.

1) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków ich rodzin w Strykowie przy ul. Kościuszki 31 (zadania punktu: motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej oraz gromadzenie aktualnych informacji na

temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny);

2) świadczenie usług przez specjalistów psychoterapii uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym (udzielanie porad, wsparcia, konsultacji);

3) świadczenie usług psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnym (udzielanie porad, wsparcia, konsultacji);

4) porady i wsparcie psychologiczne skierowane do dzieci i młodzieży z problemami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych oraz dla dzieci pochodzących z rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniami i innymi zachowaniami ryzykownymi;

5) finansowanie dodatkowych indywidualnych i grupowych zajęć terapeutycznych dla mieszkańców gminy w tym dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków ich rodzin (np. zajęcia DDA, zajęcia terapeutyczne dla par, zajęcia dla osób wychodzących z uzależnienia);

6) finansowanie indywidualnych i grupowych zajęć psychoedukacyjno-terapeutycznych dla osób dotkniętych problemem alkoholowym/przemocy;

7) funkcjonowanie telefonu dla osób z problemem uzależnień czynnego w godzinach pracy Punktu Konsultacyjnego - 42 719-81-53;

8) upowszechnianie informacji na temat placówek oferujących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy (uzależnienia, przemoc, zdrowie psychiczne).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) kontynuacja świadczenia usług terapeutycznych i psychologicznych dla osób uzależnionych i doznających przemocy oraz członków ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym w Strykowie;

2) finansowanie zajęć socjoterapeutycznych i psychologicznych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;

3) pełnienie dyżurów przez członków GKRPA w Punkcie Konsultacyjnym;

4) wspieranie działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Stryków oraz uczestnictwo członka GKRPA w grupach roboczych i posiedzeniach zespołu;

5) współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strykowie, Komisariatu Policji w Strykowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz placówek oświatowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii występujących w rodzinach;

6) pokrywanie kosztów przeprowadzenia przez biegłych sądowych badań mających na celu wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;

7) wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Zgierzu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu;

8) dofinansowanie kosztów pobytu członków rodzin z problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami (osób objętych działaniami GKRPA, uzależnionych i współuzależnionych) na terapeutycznych obozach rodzinnych, organizacja obozu terapeutycznego dla rodzin lub socjoterapeutycznego dla dzieci;

9) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych (w tym pomoc w nauce) dla dzieci.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1) działania informacyjno-edukacyjne o charakterze profilaktycznym skierowane do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, osób dorosłych w tym seniorów oraz wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych spotkań, szkoleń, imprez mających odniesienia profilaktyczne o charakterze sportowym, kulturalnym i rozrywkowym;

a) wdrażanie i realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych w ramach systemu rekomendowanych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym realizowanie programów profilaktycznych wspierających umiejętności wychowawcze rodziców,

b) organizowanie warsztatów, spotkań, zajęć profilaktycznych, szkoleń dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców obejmujących tematykę przemocy, różnego rodzaju uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych,

c) organizowanie zajęć o charakterze psychologiczno-pedagogicznym kierowanych do dzieci wykazujących zaburzenia zachowania i inne dysfunkcje w miarę potrzeb zgłaszanych przez właściwe placówki,

d) finansowanie programów profilaktycznych ujętych w szkolnych programach wychowawczo-profilaktycznych po zgłoszeniu przez placówki oświatowe,

e) realizacja zajęć edukacyjnych dla rodziców na temat zasad korzystania przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z Internetu w celu wskazania ryzyka problemowego użytkowania,

f) podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych na temat picia alkoholu przez kobiety w czasie ciąży, edukacja uczniów oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych na temat FASD,

g) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych a w szczególności do dzieci i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających a także pozamedycznego stosowania leków, których używanie może prowadzić do uzależnienia,

h) prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych na temat wpływu stanu epidemii na problemy alkoholowe, przemoc domową, ochronę dzieci przed przemocą w rodzinie oraz zdrowie psychiczne,

i) realizacja działań związanych ze wzmacnianiem kompetencji społecznych i umiejętności komunikacji uczniów, przemocą rówieśniczą oraz sposobami radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,

j) upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych,

k) prowadzenie działań dotyczących przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez działania prewencyjne skierowane do uczestników ruchu drogowego (np. zakup kamizelek i gadżetów odblaskowych dla dzieci) oraz udział w programie „Bezpiecznie – Chce się żyć”,

2) promowanie trzeźwości oraz zdrowego stylu życia wolnego od wszelkich uzależnień i przemocy poprzez organizację i dofinansowanie spotkań, imprez, turniejów, pikników rodzinnych, dni trzeźwości traktowanych jako promocja i alternatywa bezpiecznej zabawy bez środków psychoaktywnych;

3) finansowanie lub dofinansowanie dodatkowych, pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych o charakterze profilaktycznym jako formy promowania zdrowego stylu życia oraz alternatywnej formy spędzania czasu wolnego w celu minimalizacji występowania zachowań ryzykownych, w tym zakup sprzętu sportowego;

4) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych o tematyce różnego rodzaju uzależnień (w tym behawioralnych), przemocy domowej oraz zdrowia psychicznego (np. filmy DVD, ulotki, plakaty, broszury, poradniki, książki itp.), roczna prenumerata czasopism specjalistycznych oraz zakup innych materiałów/produktów niezbędnych do realizacji założeń zawartych w gminnym programie profilaktyki;

5) finansowanie szkoleń w zakresie różnego rodzaju uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz przemocy podnoszących kompetencje różnych grup zawodowych (nauczycieli, pedagogów/psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, przedstawicieli Policji, pracowników służby zdrowia, pracowników UM w Strykowie, członków GKRPA oraz pracowników Punktu Konsultacyjnego w Strykowie);

6) szkolenia/warszaty profilaktyczne skierowane do seniorów dotyczące tematyki różnego rodzaju uzależnień oraz zdrowia psychicznego;

7) działania o charakterze edukacyjnym skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych;

8) diagnoza problemów w zakresie uzależnień.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii:

1) udzielanie wsparcia finansowego dla szkół oraz innych podmiotów zajmujących się zagospodarowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w trakcie roku szkolnego, poza godzinami lekcyjnymi, w czasie wakacji oraz ferii zimowych;

a) pokrywanie kosztów wyjazdów i wycieczek dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych,

b) wsparcie finansowe dla świetlicy środowiskowej oraz punktów, w których prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze (zakup usług, materiałów, pomocy dydaktycznych, wyposażenia, nagród, upominków, artykułów chemicznych i przemysłowych),

c) dofinansowanie imprez, spotkań i zajęć z elementami profilaktyki w zakresie promocji zdrowia psychicznego oraz zdrowego stylu życia dla mieszkańców gminy po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez szkoły, kluby sportowe, sołectwa, świetlice itp.,

d) wsparcie działań środowisk abstynenckich poprzez promocję ich działań oraz współorganizację spotkań, wieczorów tematycznych - trzeźwościowych,

e) zakup produktów, materiałów edukacyjnych oraz informacyjnych niezbędnych do realizacji zajęć oraz imprez z elementami profilaktyki,

f) zakup sprzętu oraz innych materiałów niezbędnych do realizacji zadań w Punkcie Konsultacyjnym,

g) udział w ogólnopolskich kampaniach społeczno-edukacyjnych (np. zakup i rozpowszechnianie materiałów kampanijnych),

2) doposażenie szkół, placówek służby zdrowia, policji, świetlic oraz innych podmiotów zajmujących się profilaktyką w materiały edukacyjne i informacyjne z zakresu uzależnień;

3) wsparcie materialne dla podmiotów realizujących programy profilaktyczne podczas zorganizowanych form wypoczynku letniego czy zimowego;

4) zakup testów narkotykowych dla Policji.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego dotyczących przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych (kontrola punktów sprzedaży, zakup kontrolowany).

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej oraz pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

1) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin (współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej);

2) w przypadku zaistnienia potrzeby korzystania przez osoby uzależnione od alkoholu z zajęć integracyjnych prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej, zajęcia takie mogą być finansowane proporcjonalnie do liczby osób korzystających;

3) dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom, realizowana i finansowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strykowie;

5) współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komisariatem Policji oraz szkołami w zakresie systematycznego przepływu informacji dotyczących zażywania środków psychoaktywnych.

7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strykowie:

1) za pracę obejmującą zakres działań wynikających z gminnego programu członkowie GKRPA otrzymują wynagrodzenie. Jest ono wypłacane na podstawie podpisanych list obecności w następującej wysokości:

a) za udział w posiedzeniu dla Przewodniczącego Komisji – 250,00 zł (brutto), dla pozostałych członków Komisji po 200,00 zł (brutto),

b) za pełnienie dyżuru w Punkcie Konsultacyjnym oraz za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych po 185,00 zł (brutto) dla każdego członka Komisji;

2) w przypadku zbiegu posiedzenia i dyżuru w jednym dniu przysługuje jedno wynagrodzenie;

3) posiedzenia GKRPA odbywają się po godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Strykowie, nie mniej niż raz w miesiącu;

4) koszty delegacji związane ze szkoleniami oraz kontrolami punktów sprzedaży (zwrot kosztów podróży).

8. Punkt Konsultacyjny w Strykowie przy ul. Tadeusza Kościuszki 31:

1) sprzątanie pomieszczeń;

2) zakup artykułów chemicznych i przemysłowych na potrzeby utrzymania czystości w pomieszczeniach punktu;

3) remont i zakup wyposażenia dla punktu,

4) zakup materiałów biurowych na potrzeby punktu,

5) opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych.